

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219206148
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1219206148.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej, v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D., zastúpenej JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, Lachova 32, Bratislava, proti odporcovi: D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom F. X, G., zastúpenému SLOVÍK LAW, s.r.o. so sídlom Rubínova 1, 900 25 Chorvátsky Grob, IČO: 55 691 641, o priznanie príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 27.04.2022, č.k. 18Pc/13/2019-366 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku II. a v súvisiacom výroku III. p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 27.04.2022, č.k. 18Pc/13/2019-366 vo výroku I. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom vo výške 195 eur do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. II. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. III. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 74 ods. 1, § 75 ods. 2 Zákona o rodine, § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"). Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že navrhovateľka je matkou maloletej H. E., narodennej dňa XX.XX.XXXX, podľa rodného listu dieťaťa je otcom maloletej odporca. Navrhovateľka nie je vydatá za otca dieťaťa. Konštatoval, že Zákon o rodine v ustanovení § 74 rozlišuje dva príspevky nevydatej matke a to príspevok na výživu nevydatej matke v trvaní najviac dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu a príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom nevydatej matky, teda matky dieťaťa, ktorá nie je za otca dieťaťa vydatá. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Poukázal na to, že súd pri rozhodovaní o výške príspevkov musí prihliadnuť na príjmy matky v rozhodnom období, a to tak z pracovného pomeru, ako aj zo zdrojov nemocenského alebo sociálneho poistenia. Zároveň musí pri vymeriavaní príspevku posúdiť jeho primeranosť vo vzťahu k schopnostiam a možnostiam otca dieťaťa, ako aj vo vzťahu k odôvodneným potrebám a pomerom matky tak, aby bol stanovený rozumný kompromis medzi potrebami nevydatej matky a možnosťami otca dieťaťa. Zdôraznil, že podľa tohto zákonného ustanovenia sa poskytuje ochrana právu nevydatej matky, nie ochrana právu nenarodeného dieťaťa, takže povinnosť otca vyživovať svoje dieťa podľa § 62 až 65 Zákona o rodine nie je priznaním ani jedného z týchto príspevkov dotknutá. Na rozdiel od výživného na dieťa účelom tohto ustanovenia nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky pred

tehotenstvom a po pôrode. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného je potrebné skúmať v rozsahu jeho spôsobilosti zníženú životnú úroveň matky vyrovnáť, keď súd zisťuje konkrétne náklady a potreby matky dieťaťa, pričom vychádza zo zákonných hľadísk pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti otca dieťaťa, ako sú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, potencialita jeho príjmov, súlad s dobrými mravmi. Uviedol, že príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom je jednorazovým a nie opakujúcim sa plnením. Podmienkou priznania tohto príspevku je existencia opodstatnených výdavkov súvisiacich s tehotenstvom a pôrodom, pričom ide o preukázateľné výdavky v súvislosti s nákupom doplnkovej výživy a vitamínov, liekov, tehotenského oblečenia pre nevydatú matku, výdavky na gynekologické vyšetrenia, zdravotnú starostlivosť, pobyt v nemocnici, doplnkovú starostlivosť, a o týchto vynaložených nákladoch je matka povinná predložiť dôkazy, aby nedochádzalo k svojvoľnému uplatňovaniu peňažných nárokov. V rámci predmetného príspevku sa však nezohľadňujú výdavky na tzv. výbavičku pre maloleté dieťa, ktoré sa uspokojujú v rámci výživného pre maloleté dieťa a rovnako sa nezohľadňujú výdavky, ktoré boli uhradené zo zdravotného poistenia alebo iného sociálneho zabezpečenia. Navrhovateľka sa domáhala priznania príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, ktoré si uplatnila v sume 1.500 eur a neskôr 1/2 zo sumy 1.980 eur, ktoré náklady majú byť tvorené výbavou pre tehotnú ženu vo výške 950 eur, nákladmi na gynekológa 135 eur, 3D ultrazvuk 30 eur, trisoma testy 390 eur, cukrovka testy 15 eur, lieky kvôli rizikovému tehotenstvu 60 eur a náklady na benzín na cestovanie za zdravotnou starostlivosťou vo výške 400 eur. Na tvrdenia navrhovateľky, že je všeobecne známou skutočnosťou, že jej v dôsledku tehotenstva a pôrodu vznikli náklady, neprihliadal z dôvodu, že súd sa pri určení povinnosti odporcu uhradiť navrhovateľke príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, nemôže uspokojiť len so všeobecným konštatovaním, že navrhovateľke vznikli určité náklady. Poukázal na to, že dôkazné bremeno na preukázanie výšky týchto nákladov je výlučne na navrhovateľke, ktorá mala v konaní, aj na základe výzvy súdu, vytvorený dostatočný priestor na preukázanie všetkých vynaložených nákladov. Mal za to, že navrhovateľka nepreukázala, že v súvislosti s tehotenstvom, resp. pôrodom zakúpila hygienické potreby, oblečenie, lieky, iné potreby (výbava pre tehotnú ženu), ani že uhradila náklady spojené s lekárskymi vyšetreniami v tehotenstve. Prihliadol len na predložený doklad, ktorým navrhovateľka preukázala úhradu za trisoma testy vo výške 390 eur, zaplatenú prevodom z účtu. Nestotožnil sa s argumentáciou odporcu, že na tento náklad navrhovateľke priamo prispel, ktoré tvrdenie nepreukázal. Odporcu zaviazal na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom v rozsahu polovice nákladov, t.j. v sume 195 eur majú za to, že by bolo spravodlivé, ak náklady na tehotenstvo a pôrod nevydatej matky znáša každý z rodičov dieťaťa v jednej polovici preukázaných nákladov, nakoľko má ísť o príspevok na úhradu nákladov a nie o úhradu všetkých nákladov nevydatej matky. V prevyšujúcej časti nároku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom nevydatej matky, návrh zamietol ako nepreukázaný. Uviedol, že hoci navrhovateľka predložila značné množstvo pokladničných dokladov (ide o totožné listinné dôkazy aké boli doložené aj v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej H.), pozostávajúcich z nákladov, ktoré priamo nesúvisia s tehotenstvom navrhovateľky, ako i z nákladov na výživu, ošatenie, hygienu a iné potreby maloletého dieťaťa, ktoré sa uspokojujú v rámci výživného pre maloleté dieťa a nezohľadňujú sa v konaní o priznanie príspevku na výživu nevydatej matky, či v konaní o priznanie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom nevydatej matky.

3. Nárok navrhovateľky, ktorým sa domáhala priznania príspevku na výživu pre nevydatú matku vo výške 200 eur mesačne za obdobie od 16.11.2018 do 16.11.2020 zamietol dospejúc k záveru, že navrhovateľka nepreukázala zníženie jej životnej úrovne súvisiacej s tehotenstvom a pôrodom oproti jej životnej úrovni pred tehotenstvom a pôrodom. Mal preukázané, že odporca v období od 01.04.2018 do 18.06.2018 bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, podľa daňového priznania za rok 2018 predstavoval úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov sumu 480,72 eur, jeho priemerný mesačný príjem v období od marca 2019 do októbra 2019 činil 878,04 eur netto, v období od 01.11.2019 do 31.01.2020 činil 1.140,93 eur netto a v období od 01.01.2020 do 31.10.2020 predstavoval 842,93 eur netto. V období trvania pracovného pomeru u zamestnávateľa I., A. (od 01.06.2019 do 31.05.2021) bol odporca práceneschopný od 23.07.2020 do 29.01.2021. Od 01.06.2021 bol odporca opätovne zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Prihliadol na uzatvorenú rodičovskú dohodu schválenú súdom, ktorou sa odporca zaviazal na platenie výživného pre maloletú H. vo výške 230 eur, počnúc dňom podania návrhu navrhovateľky na súde, t.j. od 04.11.2019. Prihliadol na dôkazy preukázané navrhovateľkou ohľadom trvania jej pracovného pomeru pred nástupom na materskú dovolenku, kedy dosahovala príjem za obdobie od 04.01.2017 do 14.01.2018 v priemere vo výške cca 200 eur (uvedenú sumu deklarovala aj navrhovateľka počas celého konania ako príjem, o ktorý prišla v dôsledku následnej

starostlivosti o maloleté dieťa). K otázke posudzovania príjmu a životnej úrovne navrhovateľky v období pred tehotenstvom považoval za nutné uviesť, že k ukončeniu pracovného pomeru u uvedeného zamestnávateľa (J. K. L.) došlo už v januári 2018, t.j. v čase kedy navrhovateľka ešte nebola tehotná, pričom pracovný pomer bol ukončený dohodou. Na základe uvedeného mal za to, že nemožno prijať záver, že o uvedený príjem prišla navrhovateľka v dôsledku tehotenstva a pôrodu. Mal preukázané, že bezprostredne pred obdobím tehotenstva predstavoval príjem navrhovateľky v januári 2018 sumu 100,39 eur a vo februári 2018 sumu 69,28 eur a na základe Dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti M., A., jej príjem za obdobie od februára 2018 do októbra 2018 predstavoval 284,05 eur netto. Dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že životná úroveň navrhovateľky sa znížila v čase tehotenstva a po pôrode oproti životnej úrovni navrhovateľky pred tehotenstvom. Prihliadol na to, že v období nástupu navrhovateľky na materskú dovolenku táto poberala v sledovanom období rodičovský príspevok v roku 2018 za november vo výške 183,90 eur a za december vo výške 182,90 eur, v roku 2019 jej bol vyplatený rodičovský príspevok v priemere vo výške 207,78 eur (t.j. 2.493,40 eur za obdobie 12 mesiacov) a v roku 2020 v priemere vo výške vo výške 370 eur mesačne (t.j. 4.440 eur za obdobie 12 mesiacov). Nevzhladol dôvody pre priznanie príspevku na výživu nevydatej matke, majúc za to, že na strane navrhovateľky nedošlo k zníženiu životnej úrovne v dôsledku tehotenstva a po pôrode oproti jej životnej úrovni pred tehotenstvom. Konštatoval, že príjem navrhovateľky sa mohol zvýšiť s poukazom na výplatu materskej dávky a z uvedených dôvodov preto nemožno uzavrieť, že by sa znížila životná úroveň nevydatej matky v dôsledku jej tehotenstva, resp. pôrodu.

4. Pri uložení povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľke sumu 195 eur ako príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom aplikoval ust. § 232 ods. 3, 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), keď nevzhladol dôvod na určenie lehoty dlhšej ako tri dni vzhľadom k výške príspevku priznaného navrhovateľke. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko s ohľadom na vyhlásenie žalovaného, že si náhradu trov konania neuplatňuje, ustálil, že neboli v zmysle § 55 CMP dané dôvody pre priznanie náhrady trov konania.

5. Proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie navrhovateľka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne žiadajúc rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Namietala, že súd prvej inštancie sa dôsledne neriadil ustanovením § 35 CMP, podľa ktorého je súd povinný zistiť skutočný stav veci, čo malo za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia z hľadiska ustanovenia § 220 ods. 2 CSP pre absenciu jeho odôvodnenia. Uviedla, že odôvodnenie rozsudku by sa nemalo obmedzovať len na opis skutkového stavu, či aplikácie právnej normy. Mala za to, že súd prvej inštancie nevyhodnotil uplatnený nárok podľa § 74 Zákona o rodine, keď význam tohto ustanovenia spočíva v ochrane nárokov matky, ktorá porodí dieťa mimo manželstva a jeho cieľom je uľahčiť nevydatej matke existenčné podmienky, do ktorých sa dostane v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom. Účelom tohto ustanovenia nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou matky pred tehotenstvom a po pôrode. Úlohou súdu je zistiť konkrétne náklady a potreby matky maloletého dieťaťa, pričom vychádza zo zákonných hľadísk pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti otca dieťaťa, teda schopností, možností a majetkových pomerov, potenciality jeho príjmov a súlad s dobrými mravmi. Namietala, že rozhodnutie nezohľadňuje hmotnoprávne náležitosti príspevku na výživu nevydatej matky a úhradu niektorých nákladov podľa § 74 odsek 1 Zákona o rodine, ani význam rodičovského príspevku. Základom príspevku na výživu matky je tehotenstvo a narodenie dieťaťa a s tým súvisiaca zmena sociálnej situácie matky. Závery súdu prvej inštancie v skutkových a právnych otázkach považovala za nesprávne, keď sa súd zamerlal len na jej príjmy a nie na výdavky, ktoré vzrástli pred a po narodení dieťaťa oproti predchádzajúcemu stavu. Namietala, že súd nezohľadnil jej zdravotný stav, ktorý zvyšuje náklady na stravovanie. Podaniami zo dňa 11.01.2021 a 31.08.2021 zdokladovala výdavky a svoj zdravotný stav, avšak súd z týchto skutočností nevyvodil žiadne závery. Nesúhlasila, že by nepreukázala zníženie jej životnej úrovne súvisiacej s tehotenstvom a pôrodom oproti predchádzajúcemu obdobiu. Počas tehotenstva nemohla vykonávať akúkoľvek prácu, musela sa vyhnúť zbytočným rizikám, ktoré by mohli ohroziť zdravie nenarodeného dieťaťa a potrebovala sa zosúladiť so svojimi študijnými povinnosťami na vysokej škole. Pracovnú pozíciu čašníka barmana v J. K. L., keďže bola tehotná od februára 2018, vymenila za pozíciu v M. A., kde vykonávala masáže a pohybové cvičenia s klientami. Po narodení dieťaťa sa dostala do horšej osobnej aj sociálnej situácie, pretože stratila príjem a schopnosť a možnosť vykonávať prácu a jej výdavky sa zvýšili. Od narodenia dieťaťa poberala len rodičovský príspevok vo výške 183,90 eur a prídavky na dieťa vo výške 23,68 eur, ktoré sa postupne navyšovali. Od februára 2020 rodičovský príspevok činil

370 eur, pričom ide o štátnu sociálnu dávku, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie starostlivosti o dieťa do 3 rokov veku alebo do 6 rokov veku, ak má dieťa dlhodobu nepriaznivý stav zdravotný stav. Namietala, že v konaní predložila doklady o príjme od januára 2017 do decembra 2020, na ktoré súd neprihliadal, neporovnával ani jej majetkové pomery pred tehotenstvom, počas tehotenstva a po pôrode, a len konštatoval príjem od januára 2018 bez nákladov na živobytie. Napriek zníženiu jej životnej úrovne už počas tehotenstva dospel súd k opačnému záveru, keď vychádzal zo skončenia jej pracovného pomeru u zamestnávateľa J. K., L. za január 2018. V konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenom pod sp. zn. 11P/166/2019 bolo preukázané, že účastníci nikdy nežili v spoločnej domácnosti, odporca si neplnil vyživovaciu povinnosť k maloletej ani jej matke a až od augusta 2019 začal platiť výživné na dieťa vo výške 150 eur, ktorú sumu ani súd nepovažoval za dostatočnú pre potreby maloletej, pričom v danom konaní bola schválená rodičovská dohoda o výživnom na maloletú vo výške 230 eur. S touto výškou výživného súhlasila len preto, aby sa vec uzavrela. Účastníkmi prezentované vyjadrenia na informatívnom výsluchu dňa 10.01.2020 v inom konaní, ohľadom výšky výživného na maloletú a späťvzatí návrhu na výživné na nevydatú matku, považovala za nesúvisiace s meritom veci. Výživné na maloletú žiadala určiť vo výške 250 eur mesačne, pričom k dohode medzi účastníkmi v podstate nedošlo. Napadnutým rozhodnutím súd ustálil jej zodpovednosť za všetky náklady spojené s tehotenstvom a narodením dieťaťa z dôvodu, že ich nepreukázala. S týmto názorom nesúhlasila, keďže odporca sa od svojej zákonnej povinnosti dištancoval, deklaroval príspevok len v sume 47,47 eur, ktorý predstavuje zlomok skutočných nákladov a všetky náklady vo zvyšku hradila za pomoci svojej matky. V podaní zo dňa 27.10.2021 vyčísliť náklady v cenách reálnych, bločky o kúpe výbavičky, tehotenských vecí a vecí potrebných po pôrode nepovažovala za potrebné odkladať, keďže mala iné starosti a očakávala od odporcu sľubovanú pomoc. Odporca sa nedokázal o ňu a maloletú postarať, nevytvoril im podmienky, nenašiel si prácu na existenčné zabezpečenie, neprejavoval záujem v takej miere ako by sa z hľadiska dobrých mravov žiadalo, laxným prístupom zapríčinil rozpad ich vzťah a v celom rozsahu zlyhal. Namietala, že súd nebral do úvahy fakticky vynaložené nevyhnutné náklady pre potreby rodičky, na ktoré poukázala v podaniach, pričom tehotenstvo si vyžaduje nové oblečenie, pohodlnú obuv, výživové doplnky a kozmetiku. Súd nezobral do úvahy, že odporca sa o ne nestaral a náklady na výbavu maloletej, okrem pár drobností, znášala sama. Tento nepomer považovala za rozporný s princípmi § 74 ods. 1 Zákona o rodine. Odporca nemá žiadne vážne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili pracovať a má možnosti a schopnosti dosahovať príjem na plnenie si vyživovacej povinnosti voči nej. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti odporcu nie je smerodajná výška jeho príjmu a či pracuje, ale jeho možnosti a schopnosti. Považovala za irelevantné, že odporcoví pomáhali rodičia, nakoľko je preukázané, že vyživovaciu povinnosť si neplnil.

6. Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny, založený na skutočne zistenom stave, ktorý nemá nedostatky napádané navrhovateľkou. Žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolanie považoval za neopodstatnené, keďže z jeho obsahu nie je zrejmé, kde v rámci konania, resp. v napadnutom rozhodnutí vzhľadla navrhovateľka ňou uvádzané odvolacie dôvody. Zotrval na svojich vyjadreniach a návrh považoval za nedôvodný. Mal za to, že súd zistil skutočný stav veci, vychádzal z predložených dôkazov, pričom navrhovateľka mala dostatočný priestor na preukázanie svojich tvrdení a s výnimkou platby za trisoma test, iné reálne náklady nepreukázala. Ak navrhovateľka tvrdí, že jej nepomáhal počas tehotenstva, je nelogické, aby si neodkladala platby o úhradách. Práve skutočnosť, že si doklady neodkladala preukazuje, že sa podieľal na nákladoch spojených s tehotenstvom. Priznanie nárokov len na základe odhadov navrhovateľky považoval za rozporné s dobrými mravmi, keď takýto šikanózný výkon práva nepožíva právnu ochranu. Z tohto dôvodu nemožno navrhovateľke priznať tvrdené náklady, ak k preukázaniu ich vynaloženia nedošlo. Daným neprípustným výkladom by sa vytváral neprímeraný priestor pre zneužívanie § 74 ods. 1 Zákona o rodine, keď navrhovateľka nepreukázala tvrdené výdavky spojené s tehotenstvom a ani takú zmenu životnej úrovne, ktorá by preukazovala dôvodnosť priznania príspevku na výživu nevydatej matke. K argumentom o zmene zamestnania navrhovateľky poukázal na to, že v januári 2018, v čase ukončenia pracovného pomeru v J. K., L.. nebola tehotná a sama uviedla, že túto prácu ukončila z dôvodov nevyhovujúceho fajčiarskeho prostredia. Spochybnil, že by zníženie príjmu navrhovateľky bolo ovplyvnené tehotenstvom. Porovnaním príjmu pred tehotenstvom, po ňom a počas neho sa dostala navrhovateľka do lepšej sociálnej pozície a príjmovej situácie, nakoľko z predložených dokladov vyplynulo, že jej vzrástol príjem poberaním rodičovského príspevku. Zdôraznil, že rodičovský príspevok nie je príspevok určený na náklady dieťaťa, ale ide o štátnu dávku, ktorou štát kompenzuje rodičovi maloletého dieťaťa stratu na zárobku počas zabezpečovania starostlivosti o dieťa. Na nákladoch na dieťa sa majú podieľať rodičia,

príčom štát poskytuje rodičom príspevok na dieťa, ktorý je určený na jeho potreby. Navrhovateľkou poberaný rodičovský príspevok s ohľadom na jej príjmy pred pôrodom, zvýšil jej životný štandard a teda nebol dôvod priznať jej nárok na príspevok na výživu, keďže nedošlo k poklesu jej životnej úrovne. Navrhovateľka za žiadne obdobie, teda pred počatím maloletej, v čase tehotenstva a po pôrode, nepreukázala svoje náklady na živobytie, pričom z porovnania jej príjmu vyplýva, že jej životná úroveň narástla. Mal za to, že výživné na maloletú nie je predmetom tohto konania, ale skutočnosť, že navrhovateľka nenaplnila svoju časť dohody o späťvzátí návrhu v tomto konaní, preukazuje jej vypočítavosť. V konaní preukázal, že navrhovateľke v období tehotenstva aj po pôrode pomáhal v rámci svojich schopností a možností, aj za finančnej pomoci svojich rodičov. Vyčíslenie nákladov bez podkladov nemožno akceptovať ako spôsob preukázania vynaloženia finančných prostriedkov. Navrhovateľka v konaní nepreukázala ani zabezpečenie si ošatenia a obuvi v súvislosti s tehotenstvom. Pri nákladoch spojených s tehotenstvom a pôrodom sa rozumejú predovšetkým náklady súvisiace so zadovážením tehotenského ošatenia, obuvi, liekov, cestovného do zdravotníckych zariadení, prípadne ďalšie náklady, ktoré nie sú celkom alebo vôbec hradené z poistenia matky alebo z celospoločenských zdrojov. Podľa ustálenej judikatúry nemožno za náklady matky považovať náklady spojené s obstaraním kočíka, postieľky alebo výbavičky pre dieťa, pretože ide o nároky dieťaťa, ktoré by mali byť hradené v rámci plnenia výživného dieťaťu. Dal do pozornosti, že navrhovateľka pripustila, že pri narodení dieťaťa dostala príspevok štátu vo výške 829,26 eur, ktorý slúži na zabezpečenie nevyhnutných potrieb novorodenca. Vo vzťahu k tejto argumentácii poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoP/30/2018, podľa ktorého je cieľom a účelom príspevku na výživu nevydatej matke snaha o vyrovnanie majetkových možností matky, ktoré jej klesli v súvislosti s tehotenstvom, pôrodom a starostlivosťou o dieťa. Mal za to, že výška príjmu matky sa odvíja od obdobia január a február 2018 pred otehotnením, kedy zarábala 100,39 eur a 69,28 eur a pred nástupom na materskú dovolenku dosahovala priemerný mesačný príjem cca 200 eur. Navrhovateľka však nepreukázala, že by sa jej v dôsledku tehotenstva a pôrodu znížila životná úroveň. Vyplácaný rodičovský príspevok od novembra 2018 v sume 182,90 eur až do úrovne 370 eur prevyšoval príjem navrhovateľky pred tehotenstvom a pôrodom aj s ohľadom na výšku rodičovského príspevku poskytovaného matke spolu s výživným na maloleté dieťa. Mal za to, že majetkové možnosti navrhovateľky v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom neklesli. Dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/185/2018, zaoberajúci sa podmienkou priznania príspevku podľa § 74 Zákona o rodine. Podľa jeho mienky, navrhovateľka neunesla dôkazné bremeno v časti preukázania nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a ani v časti príspevku na výživu nevydatej matky, nakoľko nedošlo k poklesu jej príjmov.

7. Podaní zo dňa 20.07.2022 navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne nesúhlasila s argumentáciou odporcu považujúc jeho tvrdenia za skresľujúce. Uviedla, že nikdy netvrdila, že v januári 2018 bola tehotná, v tom čase menila pracovnú pozíciu, pričom by ju zmenila aj s ohľadom na tehotenstvo, ktoré jej bránilo prijať lepšie platenú prácu a pracovať v podmienkach, ktoré by ohrozovali zdravie nenarodeného dieťaťa. Tehotenstvo zásadne ovplyvnilo jej uplatnenie na trhu práce. Z príjmu dosahovaného v tehotenstve a po narodení dieťaťa hradila výdavky primerané novej životnej situácii, na ktorých odporca neparticipoval a ani nepreukázal, že by sa na nich podieľal s výnimkou sumy 47,47 eur. Do augusta 2019 si odporca neplnil výživovú povinnosť k maloletému dieťaťu, nestaral sa o potreby jej a dieťaťa a k novej situácii sa postavil nezodpovedne. Za absurdné považovala tvrdenia o jej lepšej situácii po narodení dieťaťa a o pomoci odporcu a jeho rodičov. Mala za to, že odporca neuviedol nič konkrétne o poskytovanej pomoci, nebol ochotný sa dohodnúť ani mimosúdne, jeho tvrdenia sa vzdialili realite do takej miery, že sú v rozpore s dobrými mravmi. Odporca popiera náklady na jej živobytie a už na začiatku konania ju s nárokom odkazoval na jej rodičov, pretože študovala na vysokej škole popri zamestnaní. Tiež popieral zvýšené náklady v súvislosti s narodením a starostlivosťou o dieťa, pričom jemu samému žiadne zvýšené náklady nevznikli. Za špekulatívne považovala úvahy o tom, že si neodkladala bločky z nákupov, pretože ani odporca nedokáže odprezentovať výdavky, o ktorých tvrdí, že ich vynaložil za pomoci svojich rodičov. Nie je zrejmé z akých dôvodov si odporca odložil jediný blok zo dňa 20.09.2018, keď sa maloletá narodila XX.XX.XXXX. Odporcovi vznikajú náklady len v súvislosti s právnym zastupovaním v tomto konaní, ktorých náhradu si dokonca uplatňuje. Za irelevantné považovala úvahy odporcu o jej potrebách v štádiu tehotenstva a po pôrode, a o tom, ako má riešiť novú situáciu. Preukázala všetky vynaložené náklady na dieťa, čo svedčí o tom, že ide o mimoriadne výdavky, na ktorých sa odporca nepodieľal a ktoré mali dopad na jej životnú úroveň, keďže okrem príspevkov štátu zostala bez reálneho príjmu a z týchto príspevkov musela zabezpečovať potreby seba a maloletej. Ide o príspevky štátu, nie jej príjem, pričom tieto príspevky nedosahujú ani výšku životného minima, ktorá na plnoletú fyzickú osobu od 01.07.2018 činí 205,18 eur mesačne a na nezaopatrené dieťa 93,81

eur. Uviedla, že v novembri 2018 mala vyplatený rodičovský príspevok vo výške 183,90 eur, v decembri 2018 vo výške 182,90 eur a prídavok na dieťa vo výške 23,68 eur mesačne, v roku 2019 rodičovský príspevok vo výške od 188,90 eur do 220,70 eur a prídavok na dieťa vo výške 24,34 eur, v roku 2020 rodičovský príspevok od 220,70 eur za január a následne 370 eur mesačne a prídavok na dieťa 24,95 eur a od augusta 2019 poberala výživné na dieťa vo výške 150 eur mesačne. Od narodenia dieťaťa do januára 2021 nedosahovala z príspevkov štátu ani výšku životného minima. Suma na príspevkoch je porovnateľná s jej základným príjmom pred pôrodom a po pôrode a slúžila na zabezpečenie potrieb jej aj novorodenca, čo nestačí na pokrytie ich základných potrieb, pričom ide len o štátnu sociálnu dávku, teda príspevok štátu na zabezpečenie starostlivosti o dieťa. Mala za to, že odporca nemôže úspešne negovať svoje zákonné povinnosti, ktoré mu vznikli splodením dieťaťa, keď sú splnené podmienky na to, aby prispieval na výživu nevydatej matke.

8. Podaním zo dňa 17.08.2020 odporca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu zotrval na svojich vyjadreniach. Mal za to, že tvrdenia navrhovateľky nie sú vecné, ani relevantné k meritu veci. Uviedol, že ani jeden z účastníkov nepredpokladal, že bude nutné odkladať si bloky z nákupov a vec riešiť súdne. Podľa jeho názoru si navrhovateľka zamieňa náklady spojené so starostlivosťou o maloletú s nákladmi na výživu matky a opakovane rieši údajné nepostačujúce výživné na maloletú.

9. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

10. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku.

11. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie navrhovateľky ako nedôvodné, keď neobstoja jej tvrdenia uvedené v odvolaní. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením (§ 387 ods. 2 CSP), v ktorom sa súd prvej inštancie riadne vypořiadal so všetkými podstatnými dôkazmi a skutočnosťami, ktoré boli v konaní predložené a preukázané a svoje rozhodnutie odôvodnil vo vzťahu k obom nárokom uplatneným navrhovateľkou.

12. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd udáva, že zmyslom ustanovenia § 74 ods. 1 Zákona o rodine je poskytnutie ochrany nárokom nevydatej matky dieťaťa v súvislosti so znížením jej zárobkových možností v dôsledku tehotenstva a pôrodu a v súvislosti so zvýšením nákladov, ktoré jej v dôsledku narodenia dieťaťa vzniknú. Daný nárok a jeho uplatnenie postačuje, ak v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo k zníženiu príjmu nevydatej matky. Súd pri rozhodovaní o výške príspevkov musí prihliadnuť na príjmy matky v rozhodnom období, či už z pracovného pomeru alebo zo zdrojov nemocenského alebo sociálneho poistenia. Súd musí pri vymeriavaní príspevku posúdiť jeho primeranosť vo vzťahu k schopnostiam a možnostiam otca dieťaťa, ako aj vo vzťahu k odôvodneným potrebám a pomerom matky tak, aby bol stanovený rozumný kompromis medzi potrebami nevydatej matky a možnostami otca dieťaťa.

13. V prípade príspevku na výživu nevydatej matky ide o mesačne sa opakujúcu dávku výživného, ktorou je otec dieťaťa povinný prispievať nevydatej matke najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu na jej výživu (§ 74 Zákona o rodine). Vyživovacia povinnosť je teda časovo obmedzená na dva roky, pričom jej začiatok možno určiť najskôr dňom, kedy nevydatej matke klesli po prvýkrát príjmy v dôsledku tehotenstva. Najneskôr však táto vyživovacia povinnosť vznikne dňom pôrodu. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Výška príspevku je daná primeranosťou, čo značí, že výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Na rozdiel od výživného na dieťa tak účelom nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky. Súd zisťuje konkrétne náklady a potreby matky a zákonné hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného, potencialitu príjmov, súlad s dobrými mravmi). Majetkové pomery povinného sa

skúmajú len do tej miery, či je povinný schopný takýto kompenzačný príspevok na výživu matke dieťaťa platiť. Na rozdiel od výživného na dieťa, účelom citovaného ustanovenia nie je vyrovnanie životnej úrovne nevydatej matky s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky pred tehotenstvom a po pôrode (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/185/2018 zo dňa 26.11.2019).

14. Náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom sú finančné náklady, ktoré vznikli matke v súvislosti s tehotenstvom a privedením dieťaťa na svet. Nejde o náklady, ktoré vznikli nákupom vecí pre dieťa, pretože tieto majú byť hradené z výživného na dieťa. Náklady matky môžu vzniknúť napríklad nákupom tehotenského oblečenia, cestovaním za zdravotníckou starostlivosťou, nákupom liekov a podobne. Existenciu a výšku nákladov je matka povinná súdu preukázať a následne súd posúdi odôvodnenosť vynaložených nákladov a určí akým podielom sa otec na úhrade týchto nákladov zúčastní.

15. Pokiaľ ide o uplatnený nárok nevydatej matky na úhradu niektorých nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že navrhovateľka nepreukázala úhrady platieb vynakladaných na kúpu vecí a zabezpečenie potrieb súvisiacich s tehotenstvom a pôrodom. Navrhovateľka síce predložila množstvo pokladničných blokov z nákupov, avšak tieto nepreukazujú kúpu výbavy pre tehotnú a vecí potrebných po pôrode, ktoré vyšpecifikovala v podaní zo dňa 27.10.2021. Nemožno akceptovať vyjadrenie navrhovateľky, že nemala dôvod si odkladať pokladničné doklady z nákupov, keď mala iné starosti a očakávala pomoc od odporcu, pretože dôkazné bremeno na preukázanie výšky týchto nákladov je výhradne na navrhovateľke. Len špecifikované a vyčíslené náklady navrhovateľky bez preukázania ich úhrad nemôžu byť podkladom rozhodnutia a vyhovieja jej návrhu. Povinnosťou navrhovateľky bolo preukázať vynakladané náklady na zabezpečenie potrieb súvisiacich s tehotenstvom a pôrodom, pričom súd sa nemôže uspokojiť a vychádzať pri rozhodovaní len zo všeobecných informácií o cenách tovarov, ktoré v tehotenstve nevydatej matke vznikajú, na ktoré navrhovateľka poukazovala. Navyiac predložené doklady navrhovateľkou obsahujú položky zakúpených vecí pre dieťa (kojenecké fľaše, cumle, detské výživy a podobne), ktoré náklady súd zohľadňuje v konaní o určenie výživného na maloleté dieťa a nie v predmetnom konaní. K predloženým lekárskej správou o zdravotnom stave navrhovateľky a pokladničným bločkom o nákupe liekov odvolací súd udáva, že tieto nepreukazujú náklady súvisiace s tehotenstvom a pôrodom. Správne súd prvej inštancie ustálil, že navrhovateľka preukázala len úhradu sumy 390 eur za trisoma testy, na ktorú skutočnosť prihliadal pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal odporcu na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom vo výške 195 eur a vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol ako nedôvodný a nepreukázaný v požadovanom rozsahu.

16. Súd prvej inštancie postupoval správne pri vykonaní dokazovania aj vo vzťahu k návrhu navrhovateľky o priznanie príspevku na výživu nevydatej matky. Rovnako správne vec právne posúdil, keď aplikoval ustanovenie § 74 ods. 1 Zákona o rodine a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Je potrebné zdôrazniť, že podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Príspevok na výživu nevydatej matky predstavuje kompenzáciu v rozdieli príjmov dosahovaných navrhovateľkou pred obdobím jej otehotnenia, počas tehotenstva a po pôrode, kedy dochádza ku zmene sociálnej situácie nevydatej matky. Výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Súd prvej inštancie sa preto správne v prvom rade zamerl na zisťovanie príjmov navrhovateľky a správne uzavrel, že k ich zníženiu nedošlo. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka v období pred otehotnením dosahovala príjem v januári 2018 vo výške 100,30 eur a vo februári 2018 vo výške 69,28 eur. So zamestnávateľom spoločnosť J. K., L. uzavrela dňa 11.01.2018 Dohodu o skončení pracovného pomeru ku dňu 14.01.2018. Jej rozhodnutie o skončení pracovného pomeru jednoznačne nemohlo mať súvis s otehotnením a nutnosťou zmeniť pracovné prostredie a podmienky (fajčiarske prostredie), pretože k otehotneniu mohlo dôjsť najskôr vo februári 2018. Daná okolnosť preto nemôže byť pripísaná na ťarchu odporcu, nakoľko išlo výhradne o rozhodnutie navrhovateľky, ktorej sociálny status v tom čase nebol zmenený, keď nepreukázala, že by o príjem prišla v dôsledku tehotenstva. Pokiaľ navrhovateľka uzavrela následne dňa 08.02.2018 Dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou M., A. s nástupom do práce od 09.02.2018, ktorý pracovný pomer opäť ukončila Dohodou zo dňa 25.10.2018 (skončenie pracovného

pomeru ku dňu 31.10.2018), je potrebné konštatovať, že u tohto zamestnávateľa dosahovala príjem za obdobie od februára 2018 do septembra 2018 vo výške 34,64 eur mesačne a v októbri 2018 vo výške 6,93 eur, teda spolu za celé obdobie vo výške 284,05 eur netto. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by počas tehotenstva mala obmedzenie pracovať, resp. tak ako tvrdila, že by mala rizikové tehotenstvo. V kontexte týchto okolností sa aj odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že životná úroveň navrhovateľky sa neznížila v čase tehotenstva a po pôrode oproti životnej úrovni pred tehotenstvom. Pokiaľ navrhovateľka namietala, že súd prvej inštancie sa pri hodnotení dôkazov nezaoberal predloženými dokladmi o výške jej príjmov za obdobie pred jej otehotnením, odvolací súd na jej námietky neprihliadal. Dáva do pozornosti bod 12. napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie konštatuje vykonané dôkazy v tomto smere a bod 23. napadnutého rozsudku, v ktorom tieto dôkazy hodnotí za obdobie od 04.01.2017 do 14.01.2018 aj s ohľadom na skončenie pracovného pomeru v spol. J. K., L.. Povinnosťou súdu je hodnotiť podstatné dôkazy vykonané v konaní, pričom doklad o príjme navrhovateľky za predchádzajúce obdobie, t.j. za rok 2016 preukazujúci výšku jej príjmu od 20.09.2016 do 06.10.2016 spolu 129,85 eur netto a od 07.10.2016 do 31.10.2016 vo výške 281 eur netto a od 04.01.2017 do 28.02.2017 vo výške 200 eur netto, nie je dôvodom pre zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku, pretože výška príjmu je porovnateľná s príjmom dosahovaným navrhovateľkou v období od 01.03.2017 do 14.01.2018, ktorý súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy. K námietkam navrhovateľky, že súd sa zamerlal len na jej príjmy a nie na výdavky, ktoré vzrástli pred a po narodení dieťaťa oproti predchádzajúcemu stavu, odvolací súd poukazuje na podmienku priznania príspevku na výživu nevydatej matky, ktorou je zníženie príjmu súvisiaceho s tehotenstvom a pôrodom, pričom v danom konaní bolo jednoznačne preukázané, že na strane navrhovateľky nedošlo po pôrode ku zníženiu príjmu, vzhľadom na vyplácaný rodičovský príspevok v rozsahu od 189 eur do 370 eur, čím sa jej príjem práve naopak navýšil. Keďže nebola splnená podmienka zníženia príjmu navrhovateľky, nebolo možné sa zaoberať kompenzáciou medzi pôvodne dosahovaným príjmom navrhovateľky a jeho výškou v čase tehotenstva a po pôrode. Situáciu ohľadom zníženia príjmu od februára 2018 a okolnosti týkajúce sa ukončenia pracovného pomeru v J. K., L. súd prvej inštancie vyhodnotil správne, preto ani v tomto spornom období nemožno ustáliť rozdiel v príjmoch pre kompenzáciu príspevku na výživu nevydatej matke. Z uvedeného dôvodu posúdil odvolací súd danú námietku navrhovateľky ako neopodstatnenú. Je potrebné prihliadať na v konaní preukázané príjmy navrhovateľky v období po narodení dieťaťa, kedy poberala rodičovský príspevok v novembri a decembri 2018 vo výške cca 183 eur, v roku 2019 v priemere mesačne vo výške 207,78 eur a v roku 2020 vo výške 370 eur mesačne. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na to, že rodičovský príspevok je štátnou sociálnou dávkou, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie starostlivosti o dieťa do 3 rokov veku alebo do 6 rokov veku, ak má dieťa dlhodobu nepriaznivý stav zdravotný stav, odvolací súd nespochybňuje účel a zmysel rodičovského príspevku a rovnako nespochybňuje, že ide o štátnu sociálnu dávku. Na ozrejmenie udáva, že táto dávka je príspevkom oprávnenej osobe zabezpečujúcej starostlivosť o maloleté dieťa alebo dieťa s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom. Ide o dávku, ktorej priznanie umožňuje preklenúť osobe starajúcej sa o dieťa obdobie, kedy nemá možnosť pracovať práve z dôvodu veku dieťaťa a prípadne jeho zdravotného stavu a kompenzuje jej stratu na zárobku. Za nedôvodné vyhodnotil odvolací súd aj vyjadrenia navrhovateľky, ktorými poukazovala na to, že odporca platil výživné na maloletú až od augusta 2019 v nedostatočnej výške 150 eur mesačne a neskôr na základe rodičovskej dohody schválenej súdom vo výške 230 eur mesačne, ktorú sumu tiež nepovažuje za zodpovedajúcu. Otázka výživného na maloleté dieťa bola predmetom konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, ktoré bolo vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11P/166/2019. V prípade, ak sa navrhovateľka uspokojila s výškou výživného na maloletú v sume 230 eur mesačne (schválená dohoda rozsudkom č.k. 11P/66/2019-328 zo dňa 18.02.2021), jej argumenty o neprimeranej výške výživného na maloleté dieťa nemožno zohľadniť v tomto konaní. Napokon odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľka mala možnosť obrátiť sa s nárokom na určenie výživného na maloletú od narodenia dieťaťa, keď sama tvrdila, že rodičia nikdy nevedli spoločnú domácnosť. Okolnosti, za ktorých došlo ku schváleniu rodičovskej dohody a vyjadrenia rodičov na informatívnom výsluchu pred súdom v inom konaní sú pri rozhodovaní v danej prejednávanej veci irelevantné. Súd prvej inštancie správne postupoval aj pri hodnotení príjmu na strane odporcu, ktoré je podrobne uvedené v bode 23. napadnutého rozsudku, na ktorý odvolací súd poukazuje. Treba zdôrazniť, že v konaní o priznanie príspevku na výživu nevydatej matke sa posúdenie nároku neodvíja od vyrovnania životnej úrovne nevydatej matky s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky. Majetkové pomery povinného sa skúmajú len do tej miery, či je povinný schopný takýto kompenzačný príspevok na výživu matke dieťaťa platiť a až pri zistení rozdielu v príjmoch nevydatej matky pred a po pôrode, súd zisťuje aj konkrétne náklady a potreby matky a zákonné hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti. Nakoľko v danom prípade bolo

preukázané, že na strane navrhovateľky nedošlo v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom ku zníženiu príjmu, možno konštatovať, že nevznikol ani rozdiel v pomere jej príjmov, ktorý by zakladal dôvod pre dorovnanie jej výšky príjmu a tým aj životnej úrovne, ktorá sa od príjmu odvíja. Uvedené dôvody potom nie sú podkladom pre vyhovie návrhu navrhovateľky a uloženie povinnosti odporcovi prispievať na výživu navrhovateľke v ňou navrhovanom rozsahu.

17. Odvolací súd sa zaoberal tiež námietkami navrhovateľky o porušení jej práva ako účastníka konania na spravodlivý proces a po preskúmaní spisu a napadnutého rozsudku dospel k záveru, že uvedené námietky nie sú dôvodné. Vo vzťahu k výhradám navrhovateľky o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku dôvodiac jeho nedostatočným odôvodnením, odvolací súd udáva, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. V danom prípade odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie spĺňa podmienky ustanovenia § 220 ods. 2 CSP a z jeho obsahu vyplýva akými úvahami sa súd riadil a na ktoré dôkazy prihliadal pri rozhodovaní.

18. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 387 CSP, pretože je správne.

19. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

21. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

22. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Náhrada trov konania plní v civilnom procese dve základné funkcie, a to funkciu preventívnu a funkciu sankčnú. Sankčná funkcia má eliminovať možnosti zneužívania súdneho systému v prípade, že by konanie existovalo bez nutnosti znášať náklady, ktoré sú s konaním spojené. Sankčná funkcia je obrazom štandardného sporového konania, ktorý slúži na ochranu súkromnoprávných záujmov. Sankciu nesie spravidla ten, kto spôsobil, že je nevyhnutné brániť v konaní na súde svoje individuálne práva. Uvedené zásady nie je možné uplatňovať v konaní podľa Civilného mimosporového poriadku, a to vzhľadom na okruh vecí, ktoré sú prejednávané v režime tohto zákona, ako aj z dôvodu prítomnosti verejného záujmu. V mimosporových konaniach preto platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka (§ 52 CMP). Konania podľa Civilného mimosporového poriadku sú spravidla uskutočňované vo verejnom záujme a aj prípadnému navrhovateľovi, pokiaľ sa konanie začalo na návrh, nemožno klásť na ňarchu, pokiaľ konanie vyvolal, hoci si nebol úplne istý, či súd jeho návrhu vyhovie. Všeobecné pravidlo formulované ako generálna klauzula v § 52 CMP je prelomené v dvoch prípadoch a to jednak v zmysle § 53 CMP náhradu trov konania možno priznať v prípade, že to ustanovuje zákon a jednak v zmysle § 55 CMP náhradu trov konania možno priznať vo všetkých konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

24. V danej veci odporca žiadal o náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd udáva, že náhrada trov konania plní v civilnom procese dve základné funkcie, a to funkciu preventívnu a funkciu sankčnú. Sankčná funkcia má eliminovať možnosti zneužívania súdneho systému v prípade, že by konanie existovalo bez nutnosti znášať náklady, ktoré sú s konaním spojené. Sankčná funkcia je obrazom štandardného sporového konania, ktorý slúži na ochranu súkromnoprávných záujmov. Sankciu nesie spravidla ten, kto spôsobil, že je nevyhnutné brániť v konaní na súde svoje individuálne práva. Uvedené zásady nie je možné uplatňovať v konaní podľa Civilného mimosporového poriadku, a to vzhľadom na okruh vecí, ktoré sú prejednávané v režime tohto zákona, ako aj z dôvodu prítomnosti verejného záujmu. V mimosporových konaniach preto platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a

žiadan z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka (§ 52 C.MP). Toto všeobecné pravidlo formulované ako generálna klauzula je prelomené v dvoch prípadoch a to jednak v zmysle § 53 CMP náhradu trov konania možno priznať v prípade, že to ustanovuje zákon a jednak v zmysle § 55 CMP náhradu trov konania možno priznať vo všetkých konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Tu sa žiada zdôrazniť, že postup súdu v zmysle § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla zakotveného v ustanovení § 52 CMP a preto jeho aplikácia musí byť náležite odôvodnená. Pokiaľ ide o návrh odporcu na priznanie náhrady trov odvolacieho konania, odvolací súd konštatuje, že daný návrh nie je odporcom odôvodnený. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že zákon jednoznačne ustanovuje, že úspech a neúspech v konaní je dôvodom na priznanie trov v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov a to tiež len vtedy, ak je to možné spravodlivo požadovať. V konaniach, na ktoré sa vzťahuje Civilný mimosporový poriadok, musí existovať taká okolnosť prípadu, vzhľadom ku ktorej je spravodlivé priznať trovy a touto okolnosťou nemôže byť sám o sebe len úspech v konaní. Z dôvodu absencie takej okolnosti, ktorá by spravodlivo odôvodňovala priznať trovy konania účastníkovi, proti ktorému návrh smeruje je potrebné aplikovať na rozhodnutie o trovách ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Hoci v prejednávanej veci bola navrhovateľka úspešná len čiastočne, bolo jej právom podať odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie. Ani okolnosť, že odvolaniu navrhovateľky vyhovené nebolo, nepovažoval odvolací súd za dôvod pre priznanie trov odvolacieho konania odporcovi.

25. O trovách odvolacieho konania preto rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP, keď nevzhladol dôvod na použitie ust. § 55 CMP pri rozhodovaní o trovách konania.

26. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).